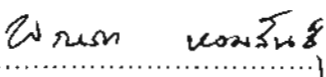

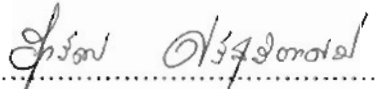
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มสุราแบบหนักเป็นครั้งคราวของนักเรียนชายอาชีวศึกษา
ในจังหวัดสุรินทร์

รัตติยา ทอนพลกรัง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
กรกฎาคม 2557
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

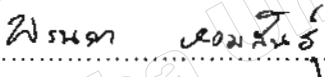
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ รัตติยา ทอนเหล็ก ณ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ได้
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

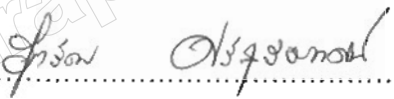
.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรนภา หอมสินธุ์)

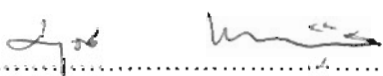
.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. อรวรรณ แก้วบุญชู)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรนภา หอมสินธุ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยูนี พงศ์จตุรวิทย์)

คณะพยาบาลศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนของการศึกษาตามหลักสูตร
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัชนิกรณ์ ทรัพย์กรานนท์)
วันที่ 30 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์

จากศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.)

ประจำปี 2556

53920604: สาขาวิชา: การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน; พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

คำสำคัญ: การดื่มสุราแบบหนักเป็นครั้งคราว/ นักเรียนชายอาชีวศึกษา

รัตติยา ทอนพลกรัง: ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มสุราแบบหนักเป็นครั้งคราวของนักเรียนชายอาชีวศึกษาในจังหวัดสุรินทร์ (FACTORS RELATED TO BINGE DRINKING AMONG MALE VOCATIONAL STUDENTS IN SURIN PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: พรนภา หอมสินธุ์, Ph.D., รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์, Ph.D., 75 หน้า. ปี พ.ศ. 2557

การวิจัยเชิงหาความสัมพันธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความชุก ของการดื่มสุราแบบหนักเป็นครั้งคราวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มสุราแบบหนักเป็นครั้งคราวของนักเรียนชายอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ นักเรียนชายอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาในจังหวัดสุรินทร์ จำนวนทั้งหมด 221 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถามความคาดหวังในผลลัพธ์จากการดื่มสุรา แบบสอบถามความมั่นใจตนเองในการปฏิเสธการดื่มสุรา แบบสอบถามความรู้สึกลึกซึ้งเศร้า แบบสอบถามการเข้าถึงสื่อ และแบบสอบถามการรับรู้กฎระเบียบเกี่ยวกับการดื่มสุรา มีค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เท่ากับ .89, .91, .85, .87, .83 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติ Binary logistic regression

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความชุกในการดื่มสุราแบบหนักเป็นครั้งคราว (≥ 5 หน่วยต่อครั้ง) ร้อยละ 59.3 โดยพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มสุราแบบหนักเป็นครั้งคราวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (AOR= 3.18, 95%CI= 1.66 – 6.09) ความคาดหวังในผลลัพธ์จากการดื่มสุรา (AOR = 4.69, 95%CI = 2.48 – 8.86) และการรับรู้กฎระเบียบเกี่ยวกับการดื่มสุรา (AOR = 0.51, 95%CI = 0.27 – 0.98) ส่วนความมั่นใจตนเองในการปฏิเสธการดื่มสุรา ความรู้สึกซึมเศร้า ค่าใช้จ่ายที่ได้รับ (ต่อเดือน) การดื่มสุราของเพื่อนสนิท บุคคลภายในครอบครัวดื่มสุรา การเข้าถึงสุรา และการเข้าถึงสื่อ ไม่มีความสัมพันธ์กับการดื่มสุราแบบหนักเป็นครั้งคราว

ผลการวิจัย เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนในการพัฒนารูปแบบหรือวิธีการป้องกันการดื่มสุราแบบหนักเป็นครั้งคราวในนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยเน้นการเสริมสร้างสมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการรับรู้ผลกระทบเชิงลบของการดื่ม

53920604: MAJOR: COMMUNITY NURSE PRACTITIONER; M. N. S.

(COMMUNITY NURSE PRACTITIONER)

KEYWORDS: BINGE DRINKING/ MALE STUDENTS

RATTIYA TONPORNKRANG; FACTORS RELATED TO BINGE DRINKING
AMONG MALE VOCATIONAL STUDENTS IN SURIN PROVINCE. ADVISORY

COMMITTEE: PORNNAPA HOMSIIN, Ph. D., RUNGRAT SRISURIYAWET, Ph. D. 75 P.
2014.

The purposes of this correlational research were to identify the prevalence of binge drinking and to examine factors related to binge drinking among male vocational students. A multistage random sampling was used to recruit 221 male vocational students in Surin province. Research instruments included the demographic questionnaire, the outcome expectation, the drinking refusal self-efficacy, the depression, the media accessibility and the perception about alcohol drinking rules. Their reliability were .89, .91, .85, .87, .83 respectively. Data were analyzed by using descriptive statistics and Binary logistic regression analysis.

Findings of the study revealed that the prevalence of binge drinking (5 or more drinks on a single occasion) was 59.3%. The significant factors related to binge drinking among male vocational students were academic success (AOR= 3.18, 95%CI= 1.66 – 6.09) outcome expectation (AOR = 4.69, 95%CI = 2.48 – 8.86) and perception about alcohol drinking rules (AOR = 0.51, 95%CI = 0.27 – 0.98). Meanwhile, drinking refusal self – efficacy, depression, availability of spending money, peer drinking, family member's drinking, and media accessibility were not related to binge drinking.

Results of the study serve as basic knowledge for community nurse practitioner to develop effectively preventive interventions of binge drinking among male vocational students focusing on enhancing drinking refusal self – efficacy and negative effects of alcohol drinking.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัยและเหตุผลสนับสนุน	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
ขอบเขตการวิจัย	10
นิยามศัพท์เฉพาะ	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
ความหมายและพัฒนาการของวัยรุ่น	13
ความรู้เกี่ยวกับสุรา	17
การดื่มสุราแบบหนักเป็นครั้งคราว	20
ทฤษฎีระบบนิเวศวิทยา	23
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มสุราแบบหนักเป็นครั้งคราว	25
3 วิธีดำเนินการวิจัย	30
ประชากร	30
กลุ่มตัวอย่าง	30
การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง	31
เครื่องมือการวิจัย	33
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	38
4 ผลการวิจัย	40
ข้อมูลทั่วไป	40
พฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักเป็นครั้งคราว	41
ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างตามปัจจัยที่ศึกษาและการดื่มสุรา	41
ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ศึกษากับการดื่มสุราแบบหนักเป็นครั้งคราว.....	43
5 สรุปและอภิปรายผล	48
การอภิปรายผลการวิจัย	49
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	54
บรรณานุกรม	56
ภาคผนวก	65
ภาคผนวก ก	66
ภาคผนวก ข	69
ประวัติย่อของผู้วิจัย	75

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	เปรียบเทียบปริมาณแอลกอฮอล์ในเครื่องดื่มเป็นดื่มมาตรฐาน 19
2	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ ตามสัดส่วนในแต่ละวิทยาลัย 32
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไป 40
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพฤติกรรมการดื่มสุรา 41
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยที่ศึกษาและการดื่มสุรา 42
6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยที่ศึกษาและการดื่มสุราแบบหนัก เป็นครั้งคราว 44
7	ค่า Crude และ Adjust Odds Ratio ของปัจจัยต่างๆต่อการดื่มสุราแบบหนักเป็น ครั้งคราวในกลุ่มตัวอย่าง 46

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	10
2	ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง.....	33

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University